www.edcbmj.ir e-ISSN: 2345-5284

Education Strategies in Medical Sciences (ESMS)

Journal homepage: www.edcbmj.ir/en e-ISSN: 2345-5284

Baqiyatallah University of Medical Sciences

Re-Conceptualizing Classroom Management Schema

Zohre Meshkibaf Moghadam * [1], Moslem Cherabin [2], Ahmad Akbari [3], Alireza Davoodi [4]

[1] *Department of Educational Sciences, Islamic Azad University, Neyshabur Branch, Iran. Faculty Member of Farhangian University*
[2] *Department of Educational Sciences, Islamic Azad University, Neyshabur Branch, Iran.*
[3] *Department of Educational Sciences, Islamic Azad University, Bardaskan Branch, Iran.*
[4] *Department of Mathematics, Islamic Azad University , Neyshabur Branch, Iran*

**Corresponding author: Zohre Meshkibaf Moghadam, Department of Educational Sciences, Islamic Azad University, Neyshabur Branch, Iran. Faculty Member of Farhangian University, Email: z.mmoghadam@gmail.com*

Article Info

Keywords: *Schema, Reconceptualization, Classroom management, Thematic analysis*

Abstract

Introduction: To manage the classroom, teachers face many problems and challenges in the field of unique and diverse educational, behavioral and emotional needs of themselves and learners. The aim of this study is to identify these challenges and to make a discourse to intervene and formulate the components that affect classroom management.

Methods: The present study is developmental and applied in terms of purpose, and in order to implement a qualitative overlap, the method of content analysis and documentary analysis were used. The unit of analysis was the "coherent text" with the judged keyword "class management" (including 7 PhD. theses, two master's theses, 33 articles and 200 abstracts of English articles and 20 Persian articles) and the meaning unit was "related words or phrases" with class management. "Basic themes" were defined and simplified, the classification of codes led to the summarization and formation of "organizational themes" as "sub-factors" and finally by compression, "inclusive themes" were formed as "factors". The validity of elements that received a CVR score above 49% in the Special Assembly with the presence of 18 experts in the field of education were confirmed.

Results: A review of the analysis units led to the enumeration of 2000 initial semantic codes and, subsequently, the identification of 12 intertwined component, including; "Philosophy", "Curriculum", "Human Interactions", "Management Principles", "Teacher Style", "Teacher Role", "Educational Programming", "Motivation", "Teacher Needed Knowledge", "Professional Development", "Teacher Characteristics" and "Learning Approaches" in the context and texture and their sub-factors.

Conclusion: In order to optimally manage the classroom with the aim of informing, sensitizing and empowering the teacher, attention should be paid to the connection and coordination between the components, composition and accompaniment of the components with a holistic nature.

Copyright © 2020, Education Strategies in Medical Sciences (ESMS). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-24]

مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی
دوره ۱۳، شماره ۵، ۱۳۹۹
صفحات: ۴۵۴-۴۶۲

بازمفهوم‌پردازی طرح‌واره مدیریت‌کلاس

زهره مشکی‌باف مقدم[۲]، مسلم چرابین*[۳]، احمد اکبری[۴]، علی‌رضا داوودی[۵]
[۱] گروه علوم تربیتی، واحد نیشابور، ایران، نیشابور. عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان
[۲] گروه علوم تربیتی، واحد نیشابور، ایران، نیشابور
[۳] گروه علوم تربیتی، واحد بردسکن، ایران، بردسکن
[۴] گروه ریاضی، واحد نیشابور، ایران، نیشابور

*نویسنده مسوول: زهره مشکی‌باف مقدم، گروه علوم تربیتی، واحد نیشابور، ایران، نیشابور. عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان. ایمیل: z.mmoghadam@gmail.com

چکیده

مقدمه: معلمین برای مدیریت کلاس، با مشکلات و چالش‌های فراوانی در زمینه نیازهای منحصر بفرد و متنوع آموزشی، رفتاری و عاطفی خود و فراگیران مواجه‌اند. این مطالعه با هدف شناسایی این چالش‌ها و گفتمان‌سازی برای مداخله، به پیکره‌بندی مولفه‌های اثرگذار بر مدیریت کلاس پرداخته است.

روش‌ها: پژوهش حاضر از نظر هدف توسعه‌ای و کاربردی است و در راستای اجرای یک فراترکیب کیفی، از روش تحلیل مضمون و تحلیل اسنادی بهره گرفته‌شد. واحد تحلیل، «متن منسجم» با کلیدواژه «مدیریت‌کلاس» که داوری شده‌باشد (شامل ۷ رساله دکتری، ۲ پایان‌نامه ارشد،۳۳ مقاله و ۲۰۰ چکیده مقاله انگلیسی و ۲۰ مقاله فارسی) و «واحد معنا»، واژه و یا عبارت‌های مرتبط با «مدیریت‌کلاس» بود. «مضامین پایه» تعریف و ساده‌سازی شد، طبقه‌بندی کدها، منجر به تلخیص و شکل‌گیری «مضامین سازمان‌دهنده» به‌عنوان «زیرعامل» و در انتها با فشرده‌سازی، «مضامین فراگیر» به‌عنوان «عوامل» شکل گرفتند. عناصری که در مجمع تخصصی با حضور ۱۸ خبره حوزه تعلیم و تربیت کشور، CVR آن‌ها، نمره‌ای بالاتر از ۴۹٪ را کسب کردند روایی محتواییشان تایید شد.

یافته‌ها: بررسی واحدهای تحلیل، منجر به احصا ۲۰۰۰ کد معنایی اولیه و در ادامه، شناسایی ۱۲ عامل درهم‌تنیده، شامل؛ «فلسفه»، «برنامه درسی»، «تعاملات انسانی»، «اصول مدیریتی»، «سبک معلم»، «نقش معلم»، «برنامه‌ریزی‌آموزشی»، «انگیزه»، «دانش موردنیاز معلمی»، «توسعه‌حرفه‌ای»، «ویژگی‌های معلمی» و «رویکردهای یادگیری»، در بستر «بافت و زمینه» و زیرعامل‌های آن‌ها، شد.

نتیجه‌گیری: برای مدیریت بهینه کلاس با هدف آگاه‌سازی، حساس‌سازی و توانمندسازی معلم، بایستی به ارتباط و هماهنگی بین اجزا، ترکیب و همنشینی مولفه‌ها با خصلت کل‌گرایی توجه گردد.

واژگان کلیدی: طرح‌واره، بازمفهوم‌پردازی، مدیریت‌کلاس، تحلیل مضمون.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-24]

مقدمه

جامعه بشری نگرانی زیادی برای رویکردهای اخلاقی و یادگیری جوانان در مدارس دارد. بر اساس نظرسنجی فی‌دلتاکاپاگالوپ (Phi Delta Kappa Gallup)، وجود بی‌نظمی، خشونت و فعالیت باندهای سوءمصرف مواد، به‌عنوان جدی‌ترین مشکلات در مدارس دولتی آمریکا محسوب می‌شوند [۱]. هایلند (Hayland) معتقد است دانش آموزان با اختلال‌های مختلف یادگیری، در معرض نابهنجاری‌های اجتماعی، عاطفی و رفتاری (SEBD= Social, Emotinal, Behavioural, Difficaltics) ، بیشتر در معرض آسیب هستند و چون اکثر این دانش‌آموزان از طرف خانواده حمایت نمی‌شوند، این وظیفه معلم است که با مدیریت صحیح کلاس، شرایط مطلوبی برای پیشگیری از آسیب‌های جدی فراهم نماید[۲]. کلاس‌درس امروز که دامنه‌ایی از یک جو پرالتهاب و چالش‌برانگیز می‌باشد، به معلمان با مهارت‌های اجتماعی توسعه‌یافته‌تری نسبت به معلمان سنتی نیاز دارند [۳].

پیشینه رسمی مطالعات مدیریت‌کلاس درس به مقاله دوی (Dewey) در سال ۱۹۳۳ [۴] و یا حتی خیلی عقب‌تر به آکادمی افلاطون (Plato) برمی‌گردد. "کلاس‌درس" پدیده‌ای مصنوعی و ساخته دست بشر است که به تعبیر خواجه‌نصیرالدین طوسی، جمع‌کردن تعداد زیادی انسان نابالغ برای امر مقدسی به نام تعلیم و تربیت [۵] نیازمند مطالعه و پژوهش مستمر است.

نتیجه بعضی مطالعات نشان می‌دهد که به علت مشکلات رفتاری شاگردان و سوءمدیریت آن‌ها، معلمان در معرض خطر نتایج منفی روان‌شناختی مانند اضطراب، استرس و فرسودگی شغلی هستند که این عوامل به‌عنوان پیش‌بینی کننده سلامت جسمی و روانی معلمان مطرح هستند که این امر با رضایت شغلی همبستگی منفی دارد [۶]. مدیریت ضعیف کلاس‌های درس در طول زمان می‌تواند منجر به یک چرخه‌ی تکراری منفی از اقدامات شاگرد و واکنش‌های ناگوار معلم شود [۷].

طی دهه ۱۹۷۰، مدیریت‌کلاس به‌عنوان روش‌های کنترل و شکل دادن به رفتار دانش‌آموزان به‌منظور تطابق با قوانین مطرح‌شده توسط معلم و مدرسه تعریف شد. این نوع مدیریت‌کلاس، به میزان قابل‌توجهی در جلوگیری از رفتار ناخواسته موفق شد. بییر (Bear) در سال ۲۰۱۰ در توضیح اهداف سنتی این حوزه، مدیریت‌کلاس را، کمک به ایجاد و حفظ یک محیط یادگیری امن، منظم و مثبت دانست که اغلب معلمین برای اصلاح سوءرفتار از نظم و انضباط به‌عنوان یک ابزار در دسترس و زودبازده استفاده می‌کنند و در درازمدت آن را برای توسعه، استقلال و مسئولیت شهروندی [۸] لازم می‌دانند. او معتقداست غرور و گناه انگیزه‌های مهم رفتار هستند و به معلمان توصیه می‌کند با احترام و برقراری روابط صمیمانه، به‌عنوان الگو، عمل کنند [۹]. مدیر کلاس، برای اداره یک محیط اجتماعی پیچیده و پویا، با اتخاذ رفتارهایی برای اجتماعی شدن شاگردان؛ بایستی توسعه روان سالم، اجرای محتوای برنامه درسی، بهبود برنامه‌ریزی، افزایش موفقیت آموزش، کاهش ابعاد بی‌انضباطی[۶]، ترویج رشد اخلاقی، فردیت و تفکر انتقادی فراگیران [۱۰] را ضمانت کند.

نتایج یک مطالعه نشان داد، عوامل فرهنگی، مسائل شخصی و درک معلمان از رفتار شاگردان می‌تواند اثربخشی معلم را افزایش داده تا مهارت‌های مدیریتی کلاس‌درس و کارایی، به‌عنوان یک وابستگی متقابل درک شود [۱۱]. مدیریت‌کلاس، با برنامه‌ریزی آموزشی برای به حداکثر رسلندن یادگیری، به دست می‌آید [۱۲] ولی بسیاری از معلمان مهارت‌های مدیریت‌کلاس خود را فقط به کارآمدی تدریس مرتبط می‌دانند و از سایر ابعاد متقابل مدیریت کلاس غافل می‌مانند. در حالی که ثابت‌شده است، بین "خودکارآمدی‌معلم"، "آموزش مؤثر" و "یادگیری دانش‌آموزان" با "مدیریت‌کلاس" رابطه قوی وجود دارد [۱۳]. استراتژی‌های مدیریت‌کلاس به‌طور مؤثر، رفتارهای نامطلوب دانش‌آموزان را کاهش، یادگیری را افزایش و دستاوردهای علمی را نیز بهبود می‌بخشند [۱۴].

گروهی، مدیریت‌کلاس را، اجرای روش‌ها، روال‌ها، اصلاح باورهای معلم نسبت به شاگردان، نحوه برقراری ارتباط و انتظار از سایرین [۱۵] ایجاد و نگهداری فضای منظم در کلاس، یادگیری علمی معنادار، افزایش رشد اجتماعی و عاطفی شاگردان [۱۶] تعریف می‌کنند. آنان معتقدند؛ معلم باید تلاش کند تا موفقیت هر فراگیر را به حداکثر برساند [۱۷] و تمرکز اصلی مدیریت‌کلاس را بر جنبه‌های حرفه‌ای، تأثیرات اجتماعی، احساسی، تقویت جو مثبت، ایجاد وابستگی به کلاس و خودانضباطی فراگیران قراردهد [۱۸]. دایان (Doyon) از قول راجرز (Ragers)، مازلو (Maslow) و دیگر روانشناسان انسان‌گرا (HumanisticPsychologists) هدف از مدیریت‌کلاس را، فراهم کردن شرایطی برای انتقال کنترل رفتارهای شاگرد از طرف معلم و عوامل بیرونی به سمت شاگردان، خودکنترلی و تأکید بر انگیزه‌های ذاتی (شایستگی‌ها، استقلال و عدم‌وابستگی) معرفی می‌کند و ضمن تاکید بر بازخوردهای سازنده؛ برآورده کردن انتظارات دیگران و کسب پاداش‌های بیرونی را مردود می‌داند [۱۹].

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-24]

مدیریت خوب کلاس، شاگردان را برای بازار کار و حضور اجتماعی موفق‌تر آماده [۲۰] و امید و رضایت از زندگی را به عنوان یک شاخص مهم در روابط معلم و شاگرد توسعه می‌دهد [۲۱] لذا معلم متضمن این رضایتمندی [۲۲] است.

ماهیت و رویکردهای مدیریت‌کلاس در بین متولیان مدارس ابتدایی، دبیرستان و دانشگاه‌ها، تفاوت‌های قابل‌توجهی دارد، معلمان ابتدایی؛ دانش‌آموزان خود را مهم‌ترین عامل اثرگذار و مدیریت کلاس را بزرگترین چالش شغلی درک می‌کنند، آنان مشکلات مدیریت کلاس را دلیل اصلی فرسودگی و نارضایتی شغلی می‌دانند [۲۳]. اورستون، امر و ورشام (Everston, Emmer and Worsham,)، معتقدند زمان مهم برای مدیریت‌کلاس، سال‌های اولیه ابتدایی است؛ زیرا دانش‌آموزان ابتدایی، رفتار، نگرش و عادت‌های کاری که در بقیه سال‌ها اثرگذار هستند را می‌آموزند و به روابط گرم و تنوع در روش‌ها برای ماندن در کلاس احتیاج دارند. معلمین هوشمند، تمرکز از برنامه درسی را به سمت تمرکز بر روابط انسانی می‌گذارند [۲۴]. این رابطه در دبیرستان‌ها متفاوت و بیشتر بر دستیابی به اهداف آموزشی تمرکز دارد، درحالی که معلمین به جنبه‌های مدیریتی کلاس اهمیت کمتری می‌دهند. در دبیرستان روابط رسمی‌تر، ارزیابی‌ها دقیق‌تر، شرایط رقابتی‌تر و ارتباطات شخصی معلم با شاگردان کاهش می‌یابد [۲۵]. تغییر رفتار در کلاس‌های دانشگاهی شدت بیشتری می‌گیرد و استادان دانشگاه فقط متمرکز بر برنامه‌درسی هستند و به روابط و علایق دانشجو اهمیت چندانی نمی‌دهند. شواهد نشان می‌دهد که با افزایش سن فراگیران، معلمان کمتر به جنبه‌های مدیریت کیفیت کلاس، تعاملات انسانی و ارتباطات توجه می‌کنند. در صورتی که روابط باکیفیت، گرم و صمیمی، درک احساسات و حمایت مناسب، اعتماد و احترام متقابل و محیط مناسب کلاس، به بهبود نتایج یادگیری در همه سطوح کمک می‌کند [۲۶].

اورستون و واینشتاین معتقدند، مدیریت‌کلاس به مثابه چتری بر فراز همه مولفه‌ها، یک شاهکار پیچیده است که دارایی هر معلم محسوب می‌شود و در بالای فهرستی از عوامل، به موفقیت معلم و شاگرد کمک می‌کند [۱۶].

پژوهش حاضر با هدف پیشگیری از آفت بیش‌حقیقت‌گرایی [۲۷]، در صدد آگاه‌سازی، حساس‌سازی و توانمندسازی معلم، به کشف مؤلفه‌ها، ارتباط و هماهنگی بین اجزا، ترکیب و همنشینی مولفه‌ها با خصلت کل‌گرایی به ترکیب‌بندی و ارائه طرح‌واره مفهومی مدیریت کلاس برگرفته از مطالعات صاحب‌نظران حوزه تعلیم‌وتربیت پرداخته است، همچنین بسترسازی برای گفتمان دانشگاهی در حوزه مدیریت کلاس درس به‌عنوان یک "پدیده پویا" مطلوب این مطالعه است.

روش‌ها

مطالعه حاضر از نظر هدف توسعه‌ای است زیرا با هدف بسط و توسعه دانش موجود در زمینه مدیریت‌کلاس دست به بازمفهوم‌پردازی زده و با شناسایی و تدوین پیکره بندی جدیدی از مولفه‌ها طرح‌واره مفهومی معرفی می‌نماید، همچنین کاربردی است، زیرا نتایج آن برای استادان دانشگاه و معلمین مدارس، جهت مدیریت بهینه کلاس‌ها، مفید خواهد بود.

تلاش گردید در بازه زمانی بهار ۹۷ تا زمستان ۹۸ با رویکردکیفی به کمک روش تحلیل مضمون و با توجه به برهم‌کنش مولفه‌ها، یک فراترکیب شکل گیرد و طرح‌واره مفهومی برای مدیریت کلاس تدوین گردد. واحد تحلیل، «متون منسجم» با کلیدواژه «مدیریت‌کلاس» که «داوری شده است»، بود. در این راستا با روش تحلیل اسنادی، ۷ رساله دکتری، ۲ پایان‌نامه ارشد، ۳۳ مقاله و بیش از ۲۰۰ چکیده مقاله، به زبان انگلیسی و ۲۰ مقاله به زبان فارسی مورد بررسی قرارگرفت. در اولین گام «واحد معنا»، واژه و یا عبارت‌های مرتبط اثرگذار و اثرپذیر بر مدیریت‌کلاس مبنای رمزگذاری برای کدهای معنایی قرار گرفت. به این منظور واحدهای تحلیل شامل مدل‌ها، مفاهیم و نظریه‌های مؤثر بر مدیریت‌کلاس، خط به خط خوانده شد و برای مضمون‌یابی از روش «کدگذاری باز» توسط محقق و بدون استفاده از نرم‌افزار، استفاده شد، به کلمات یا عبارت مرتبط با بحث مدیریت کلاس، کدهای مشترک تعلق گرفت تا معیارهای مطالعه از سادگی لازم برخوردار باشند. ۲۰۰۰ کد معنایی احصا و به‌عنوان «مضامین پایه» تعریف شدند، در این راستا، برای تحلیل مضامین، در سطح مشهود، به معانی ظاهری و آشکار داده‌های اثرگذار بر مدیریت‌کلاس توجه شد. در گام بعدی، با تعیین فراوانی کدهای معنایی، طبقه‌بندی و تحلیل پیام‌های تولیدشده برای یافتن ارتباط بین عوامل و زیرعامل‌های استخراج‌شده، تلخیص [۲۸] و کدهای مشابه به‌عنوان مضامین پایه فشرده‌سازی شدند، در این مرحله، طبقه‌بندی جدید تحت عنوان «مضامین سازمان دهنده» یا «زیرعامل»ها و در انتها با فشرده‌سازی طبقات، «مضامین فراگیر»، یا «عامل»ها شکل گرفتند.

برای محاسبه روایی محتوایی از (Content validity index) CVR استفاده شد. از متخصصان درخواست شد تا هر آیتم را بر اساس طیف سه‌قسمتی لاوشی (۱۹۷۵)، با گزینه‌های " ضروری است" (Essential) ، " مفیداست ولی ضرورتی ندارد"(Useful but not essential) و " ضرورتی ندارد"

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-24]

(Not necessary) ، بررسی نمایند.

سپس پاسخ‌ها مطابق فرمول $CVR= (ne-N/2)/(N/2)$ در اکسل محاسبه شد. در این رابطه، n_e تعداد متخصصانی است که به گزینه ضروری است پاسخ داده‌اند و N تعداد کل متخصصان است [۲۹]. در این پژوهش اعضای مجمع تخصصی تعیین روایی (Panel) یا "ارزیاب روایی"، ۱۸ خبره در سه راس مثلث شامل: ۱. استادان هیات علمی دانشگاه‌ها در حوزه تعلیم‌وتربیت، ۲. نخبگان دانشجویی فارغ‌التحصیل تربیت‌معلم و ۳. اعضای گروه‌های آموزشی آموزش‌وپرورش بودند. روایی محتوایی تمام عامل‌ها و زیرعامل‌ها موردسنجش قرار گرفت، بر اساس جدول محاسبه تحلیل، عامل‌هایی که CVR آن‌ها بالاتر از ۴۹٪ بود، اعتبار محتوای آن آیتم پذیرفته و مورد تائید قرار گرفت و بقیه حذف شدند. از برهم‌کنش عامل‌ها و زیرعامل‌های اثرگذار بر مدیریت کلاس بر اساس اطلاعات به‌دست آمده، مدل پیشنهادی پژوهش شکل گرفت که در تصویر ۱ آمده است.

نتایج

در بستر مطالعات مدیریت‌کلاس، گستره عظیمی از دیدگاه‌ها رخ‌نمایی می‌کنند. واینشتاین، در توضیح رفتارهای بعضی معلمین، از مدیر کلاس با واژه «محافظ یا نگهبان زندان» [۳۰] و درجایی دیگر به‌عنوان «راهبر یک محیط اجتماعی کنجکاو» نام می‌برد. او معتقداست معلم بایستی به‌جز موارد علمی، هنجارهای مناسب حاکم بر رفتار اجتماعی را نیز یاد دهد و این شاهکار کمی نیست [۳۱]، این دیدگاه‌های متنوع، نشان‌دهنده طیف وسیعی از نگرش‌ها و رفتارها به مدیریت کلاس درس است.

در این مطالعه، تلاش شد با تلفیق نظریه‌های متکثر و متعارض با محوریت معلم، مدلی جامع که ابعاد و مؤلفه‌های مؤثر بر مدیریت‌کلاس را لحاظ کند، ارائه گردد. به این منظور مدلی با ۱۲ عامل اصلی که هرکدام زیرعامل‌های متفاوتی دارند، در بستر بافت و زمینه که خود شامل زیرعامل‌های بسیار مهم و اثرگذار است، طراحی گردید. طرح‌واره مفهومی فوق باهدف تاکید بر تاثیر و تاثر مؤلفه‌های اساسی مدیریت کلاس، تقویت فرایند گفتمان‌سازی و به عرصه رسمی کشاندن نتایج تحقیقات این حوزه در متون فارسی، صورت گرفت.

در تصویر ۱ طرح‌واره مفهومی مدیریت‌کلاس به‌عنوان مدل اولیه توسعه‌یافته، از مفاهیم نظری پژوهش، بازمفهوم‌پردازی گردید.

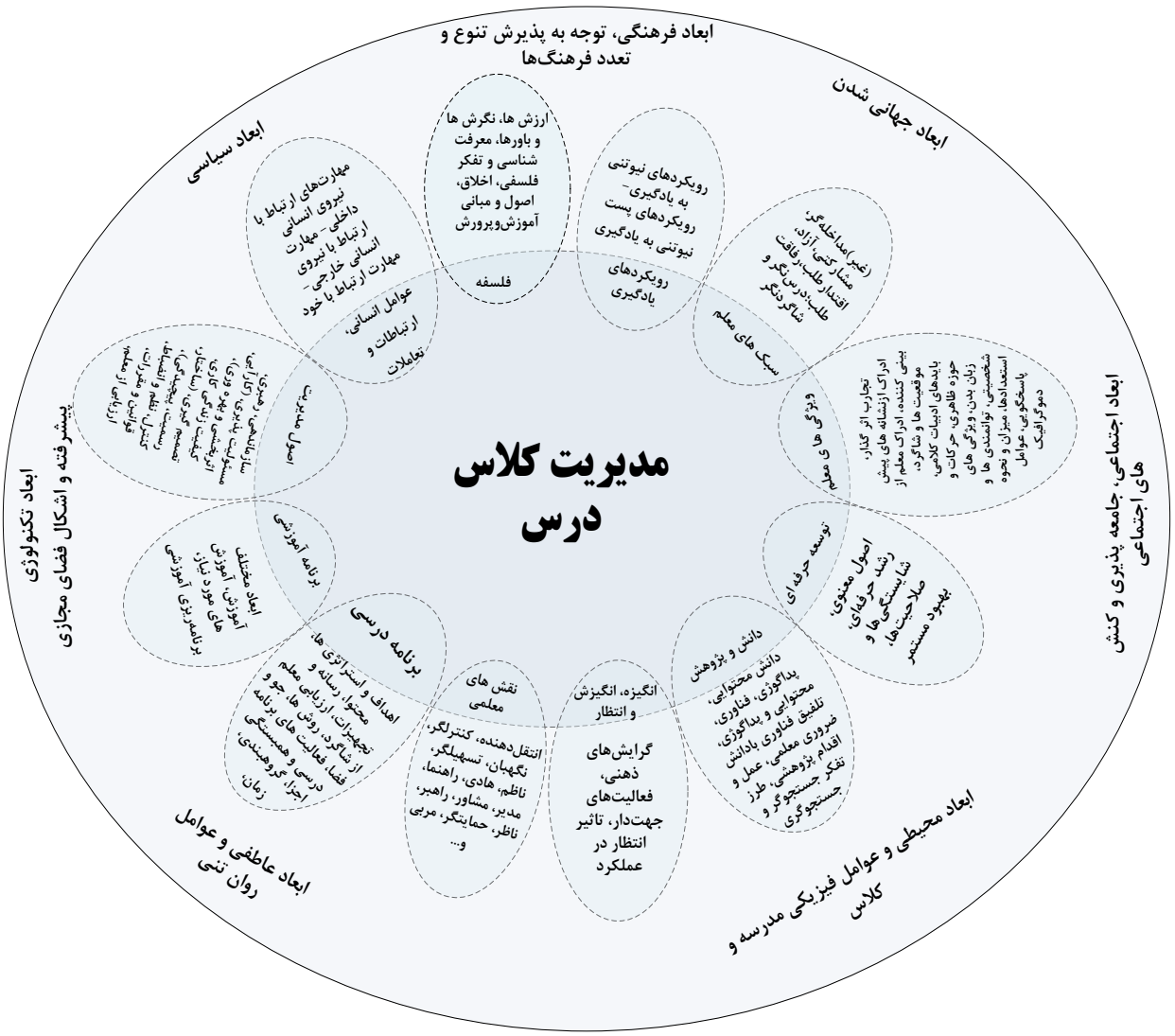

تصویر ۱. مدل بازمفهوم‌پردازی طرح‌واره مدیریت کلاس درس، مستخرج از مبانی نظری

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-24]

آنالیزهای آماری

در این مطالعه، تعداد کدهای معنایی مستخرج از مبانی نظری، بدون احتساب فراوانی‌ها، بالای ۲۰۰۰ کد بود. بعضی کدها مانند "سازمان‌دهی"۳۸ بار، "روابطوتعاملات"۶۰ بار، "تصمیم‌گیری" ۸ بار و ... تکرار شدند. بعضی کدها، مانند "توجه به اخلاق فضای مجازی" [۳۲]، "واردکردن مباحث روز، قبل از ورود به برنامه درسی" و "توجه ویژه به نشانه‌ها" [۳۳] فراوانی زیادی نداشتند ولی از تازگی و نوآوری برخوردار بودند.

بحث

پژوهش حاضر به دنبال بسترسازی و هدایت مسیر گفتمان، حساس‌سازی، آگاه‌سازی و مولفه‌یابی برای تدوین مدل مفهومی در حوزه مدیریت‌کلاس درس که اساس آن بر رفع نیازهای ذاتی و اساسی یادگیرنده و معلم استوار است، انجام شد. برای این منظور، ابتدا مسئله «مفاهیم اثرگذار بر مدیریت‌کلاس چیست؟» شناسایی شد؛ برای حل این مسئله که دغدغه صاحب‌نظران زیادی است، به روش اسنادی به مطالعه مقالات و پایان‌نامه‌ها در منابع فارسی و انگلیسی، پرداخته شد. تأکید بر استفاده از واژه «طرح‌واره» برای نمایش تصمیمات در لحظه و «مفهومی» به این دلیل که در این تحقیق از «مفاهیم» در منابع مختلف بهره برده شده و یک «نظریه یا رویکرد خاص» مدنظر نیست [۲۸].

نتایج پژوهش‌های زیادی هم‌راستا با اهمیت مؤلفه‌یابی در این پژوهش است، در حوزه «بافت و زمینه» و زیرعامل‌های مؤثر بر مدیریت کلاس می‌توان اشاره کرد: عامل «ابعاد اجتماعی، جامعه‌پذیری و کنش‌های اجتماعی» شامل: مهاجرت‌ها با نتایج دلسوا (Delceva) [۳۴]، حاشیه‌نشینی، فقر با نتایج براون (Brown) [۳۵]، «ابعاد محیطی و عوامل فیزیکی محیط آموزشی» فضای کلاس درس و تمام متعلقات آن با نتایج دایان [۱۹] و فلاین (Flynn) [۳۶]، «ابعاد عاطفی و عوامل روان‌تنی» با نتایج اوشر و همکاران (Osher, David, et al) [۳۷]، واینشتاین [۳۸]، بییر [۳۹] و واینشتاین و همکاران [۴۰] که به‌شدت بر رفتار معلم و شاگرد اثر می‌گذارد و چرخه‌ای از رفتارهای تکرارشونده را به همراه دارد، «ابعاد فناوری پیشرفته و اشکال فضای مجازی» با نتایج ویلسون (Wilson) [۴۱] که از اساسی‌ترین نیازهای روز کلاس‌های درس محسوب شده و واقعیتی گریزناپذیر است، همسو بودند. «ابعاد سیاسی» که در سیاست‌گذاری‌های آموزشی، تعیین بودجه و روند زندگی کاری معلمین و کلاس‌ها، اثر مستقیم دارد با نتایج واینشتاین و همکاران [۴۲] و اینگرسول (Ingersoll) [۴۳] ، «ابعاد فرهنگی» شامل «توجه به پذیرش»، «تنوع» و «تعدد فرهنگ‌ها» توجه به فرهنگ مبدأ و مقصد در کشورهای مهاجرپذیر و «ابعاد جهانی‌شدن» شامل «تربیت کارگردانشی»، «کارگر جهانی»، «شهروند جهانی» و تقویت نگاه «پیوستگی عناصر در زندگی جهانی» با نتایج نوبو (**Nobuo**) [۴۴] هم‌راستا بود. با توجه به وسعت خاک ایران، تنوع در اقوام، آداب و رسوم، زبان و حضور میهمانان زیاد به عنوان مهاجر در این سرزمین، عناصری هستند که در بستر بافت و زمینه، مدیریت‌کلاس را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهند.

آگاهی از عناصر اثرگذار بر مدیریت‌کلاس، منجر به اتخاذ روش‌های بهتر توسط معلم فکور می‌شود. این عناصر عبارتند از:

۱. مسائل «فلسفی» ازجمله «ارزش‌ها، نگرش‌ها و باورها»، «معرفت‌شناسی و تفکر فلسفی»، «اخلاق معلمی»، «اصول و مبانی آموزشی»؛ که بر طرز تفکر معلم، خانواده، شاگردان و جامعه اثر مستقیم دارد. این عامل جزء جدایی‌ناپذیر کلاس‌ها محسوب شده و با نتایج تحقیقات واینشتاین و همکاران [۴۰] همسو است.

۲. شیوه‌های برقراری «ارتباط و تعاملات عوامل انسانی» با زیرعامل‌های، «مهارت‌های ارتباط با نیروهای انسانی داخلی» مؤثر بر کلاس، مثل شاگرد، اولیا، همکاران داخلی، متخصصین داخلی، «مهارت‌های ارتباطات با نیروهای انسانی خارجی» مؤثر بر کلاس مثل متخصصین خارجی، کارکنان اداری و سایرین، مهارت‌های «ارتباط معلم با خود»؛ بسیار مهم است و نقش اساسی در اتخاذ شیوه‌های مدیریت‌کلاس دارد که با نتایج تحقیقات واینشتاین و اورستون [۲۳]، کایسر (Kaiser) [۴۵] و شولدر (Scholder) [۴۶] همسو است.

۳. رعایت «اصول مدیریتی» برای اداره بهینه کلاس، با زیرعامل‌های سازمان‌دهی، رهبری، مسئولیت‌پذیری، کارآیی، اثربخشی و بهره‌وری، کیفیت زندگی‌کاری، تصمیم‌گیری، ساختار، رسمیت، پیچیدگی، کنترل، نظم‌وانضباط، قوانین‌ومقررات، ارزیابی از معلم؛ با نتایج تحقیقات زیادی ازجمله فلاین [۳۶]، بییر [۹] و بییر [۴۷] هم‌راستا است.

۴. در همین راستا، یافته‌های مطالعات قبلی گانووردانا و پتیگالا (Gunawardena, and Ptiigala Liyan) [۴۸] و باقری و همکاران [۴۹] همسو با مؤلفه‌یابی تحقیق حاضر نشان می‌دهد، معلم در اداره کلاس از «سبک‌های معلمی»؛ شامل زیرعامل‌هایی مثل سبک‌های: (غیر) مداخله‌گر، (غیر) مشارکتی، آزاد، اقتدارطلب، رفاقت طلب، درس نگر، شاگردنگر و...؛ استفاده می‌کند.

۵. معلم برای اداره کلاس در نقش های مختلفی ظاهر می‌شود. عامل «نقش‌های معلمی»، با زیرعامل‌های انتقال‌دهنده، کنترل‌گر، نگهبان، ناظم، تسهیل‌گر، هادی، راهنما، مدیر، مشاور، راهبر، ناظر، حمایتگر، مربی و... در تحقیقات زیادی ازجمله تحقیق بروکلمن – پست و روزی– مسا (Broeckelman-post and Ruiz-mesa) [۵۰] و کورتی (Kurti) [۵۱] مورد توجه قرار گرفته است.

۶. لحاظ کردن "برنامه‌های آموزشی" با زیرعامل‌های «آموزش‌های موردنیاز»، «توجه به آمار و کمیات آموزشی»، «برنامه‌ریزی آموزشی»؛ از عناصر اثرگذار بر مدیریت کلاس

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-24]

محسوب می‌شود که با نتایج تحقیق دلسوا [۳۴] همسو است.

۷. توجه ویژه به همه عناصر «برنامه درسی» با زیرعامل‌های «اهداف و استراتژی‌ها»، «محتوا»، «رسانه و تجهیزات»، «ارزیابی معلم از شاگرد»، «روش‌ها»، «جو و فضا»، «فعالیت‌های برنامه‌درسی و همبستگی اجزا»، «گروه‌بندی» و «زمان»؛ جز لاینفک مدیریت‌کلاس‌ها محسوب می‌گردند؛ پرویت (Pruitt.) [۵۲] و میلس و سیمپسون (Myles and Simpson) [۵۳]، نیز به همین نتیجه رسیده‌اند. به‌نوعی می‌توان اعتراف کرد که برنامه‌های آموزشی و اهداف برنامه درسی، ابزاری در خدمت مدیر کلاس برای تحقق اهداف آموزشی و برنامه درسی هستند.

۸. میزان «انگیزه، انگیزش و انتظارات» از معلم توسط گروه‌های آموزشی، افراد متخصص، سازمان‌های ذی‌ربط و اولیا بر اداره کلاس، اثر جدی دارد. این عامل؛ با زیرعامل‌های، «گرایش‌های ذهنی»، «فعالیت‌های جهت‌داری»، «تأثیر انتظارات در عملکردی»، با نتایج هامند (Hamond) [۵۴] و بروکلمن پست [۵۰] هم‌راستا است.

۹. با توجه به‌سرعت بالای تغییرات در علم، فناوری، جامعه و پیامدهای آن، نیازهای آموزشی نیز تغییر می‌کند. برای مواجهه با این تغییرات مؤلفه «دانش موردنیاز معلمی» با زیرعامل‌های «دانش محتوایی» ck (Content Knowledge)، «پداگوژی» pk (Pedagogy Knowledge)، «فناوری» TC (Technology Knowledge)، «محتوایی و پداگوژیک» pck (Pedagogy Content Knowledge) و «تلفیق فناوری بادانش ضروری معلمی» TPCK (Technology Pedagogy Content Knowledge)، «عمل و اقدام پژوهشی»، «طرز تفکر جستجوگر و جستجوگری»؛ از ضروریات تشخیص داده می‌شود. ویلسون [۴۱] و دایان [۱۹] نیز آگاهی و اشراف به این دانش‌ها را برای اداره بهتر کلاس‌ها ضروری می‌دانند.

۱۰. اندیشمندان زیادی در حوزه تعلیم‌وتربیت برای تحقق اهداف مدیریت‌کلاس به بحث «توسعه حرفه‌ای معلم» توجه جدی نموده‌اند، عامل «توسعه حرفه‌ای» به زیرعامل‌های «اصول معنوی»، «رشد حرفه‌ای»، «شایستگی‌ها و صلاحیت‌ها» و «بهبود مستمر» می‌پردازند و نتایج تحقیقات موسسه گلسر [۵۵] آن را تایید می‌کند.

۱۱. هامند [۵۴] نیز توجه به «ویژگی‌های معلم» شامل زیرعامل‌های «تجارب اثرگذار»، «ادراک از نشانه‌های پیش‌بینی کننده»، «ادراک معلم از موقعیت‌ها و شاگرد»، «بایدها و نبایدهای ادبیات کلامی»، «حوزه ظاهری»، «حرکات و زبان بدن»، «ویژگی‌های شخصیتی»، «توانمندی‌ها و استعدادها»، «میزان و نحوه پاسخگویی» و «عوامل دموگرافیک» را؛ قبل از استخدام و تقویت آن در حین کار را جزو مهم‌ترین شاخص‌های اثرگذار بر اداره کلاس می‌داند.

۱۲. با توجه به پیشرفت‌های روانشناسی و توسعه دیدگاه‌های یادگیری، اتخاذ انواع «رویکردهای یادگیری» با زیرعامل‌های «رویکردهای نیوتنی و پست نیوتنی به یادگیری» از مهم‌ترین عواملی هست که تحقیقات زیادی ازجمله امر و استو (Emmer, and Stough) [۵۶]، میسلی (Miceli) [۵۷]، نوبو و همکاران [۴۴] به آن پرداخته‌اند.

نتیجه‌گیری

نتایج این مطالعه حاکی از شناسایی تعداد بسیار زیاد کد معنایی و مفاهیم اثرگذار بر مدیریت کلاس است که معلم را در هر لحظه و در هر واقعه، با تعداد بسیار زیادی مؤلفه مهم مواجه می‌سازد، این امر قدرت تصمیم‌گیری معلم را به شدت تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. انتظار می‌رود تدوین طرح‌واره مفهومی، مدلی ساخته شده از مولفه‌های متکثر حوزه مدیریت در جنبه‌های معینی از دنیای حقیقی کلاس به شکل منسجم، درک بهتری به معلم فکور بدهد تا با توجه به عوامل اثرگذار در موقعیت‌های منحصربه‌فرد و پیش‌بینی‌نشده کلاس، با کمترین آزمایش و خطا، فرصت تصمیم‌گیری هوشمندانه داشته باشد. امید است تدوین این طرح‌واره، فرصت مغتنم و چشم‌انداز روشنی برای مدیریت کلاس معلم فراهم نماید تا او قادر به تشخیص ارجحیت لازم در تصمیم‌گیری برای عمل فکورانه، ارتقا صلاحیت حرفه‌ای و افزایش کیفیت دستاوردهای آموزشی باشد.

الزامات مدیریت کلاس، نیازمند درک برهم‌کنش متقابل مولفه‌ها، تقویت فعالیت‌های شناختی و دانش معلمی، درک فرهنگی، شناخت اولویت‌های برنامه‌درسی و برنامه آموزشی، نقش‌ها و سبک‌های معلمی همچنین توجه جدی به فناوری‌های اطلاعات مدرن است. برای تحقق مدیریت بهینه کلاس، استراتژی‌هایی برای پژوهش و آموزش، داشتن فلسفه، توجه به اخلاق معلمی و ویژگی‌های شخصیتی، جهت درک و شناخت درزمینه‌ی نظم اجتماعی جامعه معاصر، شناخت نیازهای بازار کار، خودشکوفایی فردی، با هدف تأمین نیازهای شاگرد و کیفیت‌زندگی کاری معلمین مورد تاکید است.

در همین راستا، به معلمین توصیه می‌شود که با شناسایی مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر مدیریت کلاس خود، تشخیص انتظارات به حق نظام آموزشی و بررسی میزان توان خود، مراقب عوامل فرعی اثرگذار که ممکن است در ظاهر کم اهمیت باشند اما تشدیدکننده استرس و اضطراب می‌باشند، همچنین پیامدهای مثبت و منفی تصمیم‌های خود در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت باشند. این شناخت و معرفت‌شناسی برای پایه‌گذاری آینده بهتر نسل بعدی، تامین سلامت روحی و روانی معلم و شاگرد ضروری به نظر می‌رسد.

از ویژگی‌های خاص این مطالعه، پارادوکس کثرت، تنوع و تکرار مولفه‌ها در متون انگلیسی و فارسی بود. کثرت مولفه‌ها در

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-24]

متون انگلیسی، فرصت نگاه چند بعدی به پدیده مدیریت کلاس را فراهم نمود و نقطه قوت مطالعه محسوب شد اما تعداد زیاد کدهای معنایی، فرصت تعمیق در مضامین و محتوای پنهان، در این مدل‌سازی را کم کرد، در نقطه مقابل، در منابع فارسی، تعداد مولفه‌ها کم و فراوانی آن‌ها بالا بود و شرایطی را فراهم کرد که محقق به راحتی به اشباع نظری در منابع فارسی رسید و داده جدیدی به دست نیامد.

امید است با پیکره‌بندی ابعاد و مؤلفه‌های متنوعی که در این مطالعه به آن پرداخته‌شد، باب گفتگو در مسائل مهم مدیریت کلاس درس مثل اثر مهاجرت‌ها، تنوع قومیت و فرهنگ‌های مبدا و مقصد، پذیرا بودن فرهنگ‌ها، کارگردانشی، کارگر جهانی و برنامه درسی پیش‌رو، نقش فناوری و مدیریت فضای مجازی و ... باز شود و اثر مباحث جدید بر پدیده مدیریت کلاس مورد بررسی و مطالعه بیشتری در بافت و فرهنگ ایرانی قرار گیرد. با توجه به عوامل معرفی شده و ابعاد بسیار پیچیده اثرگذار و اثرپذیر بر مدیریت کلاس درس به پژوهشگران آتی توصیه می‌شود از زوایای مختلف به اداره کلاس‌درس نگاه تحقیقاتی داشته و مهم‌ترین عوامل موثر بر اداره کلاس را از منظر متخصصین ایرانی شناسایی نموده و دانش بومی تولید کنند.

سپاس‌گزاری

از جناب آقای دکتر محمدرضا نیستانی عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان، جناب آقای دکتر حسین کارشکی رئیس دانشکده علوم‌تربیتی و دانشیار دانشگاه فردوسی، استادان محترم دانشگاه فرهنگیان ایران، همکاران گروه‌های آموزشی و نومعلمان نخبه آموزش‌وپرورش خراسان‌رضوی که در مراحل مختلف این پژوهش، همکاری ارزشمندی داشتند تشکر و قدردانی می‌گردد.

سهم هر نویسنده

نویسنده اول حسب وظیفه، جمع‌آوری اطلاعات، نگارش و عمل پژوهشی را انجام‌داده‌است. نویسنده دوم و سوم استادان راهنمای پژوهش و بر محتوای تخصصی و نویسنده چهارم استاد مشاور رساله و بر روش و مراحل انجام کار نظارت داشتند.

ملاحظات اخلاقی

این مقاله با شناسه اخلاق IR.IAU.NEYSHABUR.REC.1398.021 نوشته شد. در این مطالعه جلب رضایت، دادن اختیار به خبرگان برای خروج در هر مرحله از پژوهش و امانت‌داری از داده‌ها و همه ملاحظات اخلاقی رعایت گردید.

تضاد منافع/حمایت مالی

این مقاله مستخرج از رساله دکتری با عنوان تدوین طرح‌واره مفهومی مدیریت‌کلاس در تربیت‌معلم در دانشگاه آزاد نیشابور و با حمایت مالی و معنوی دانشگاه فرهنگیان نگارش شد.

منابع

1. Bear, G, Juvonen, J, Mclnerney, F. Self-perceptions and peer relations of boys with and boys without learning disabilities in an integrated setting: A longitudinal study2, SAGE, 1993; 16:127-136.
2. Hyland, lynda. The Incredible Years Teacher Classroom Management Programme in Ireland:. National University of Ireland – Maynooth , 2014.
3. Belvel, P. Rethinking Classroom Management: Strategies for Prevention, Intervention, and Problem Solving. s.l. : Thousands Oaks, 2010.
4. Dewey, J. Hwo We Think. DX Heath, 1933, Revised Edition.
5. Shukuhi, Gh. [Fuoundations and Principalesof Education]. Astan Qods Razavi, 2003.
6. Yang, X, et al., et al. Relatationship Betwin Quality of Life and Occupational Stress Among Teachers. 2009; 123: 750-755.
7. Ellis, l. Teachers' Perceptions about Classroom Management Preparedness. Walden university- uk, February 2018.
8. Bear,G.School discipline and Self Disciplin Guid to Promoting Prosocial Student Behavior. s.l. : Gilford, 2010.
9. Bear, G, Duquette, J. Fostering self-discipline. s.l. : National Association of Secondray School Principls, 2008; 9(2): 10-14.
10. Brophy, J.Educating Teacher about Managing Classroom and Student. Teaching and Teacher Education, 1988; 4: 1-18.
11. Tsouloupas, C.N, Carson, R.L and Matthews, R.A.Personal and School Cultural Factors Associated With the Perception of Teachers Efficacy in Handling Student Misbehavior. s.l, Psychology in the Schools, 2014; 2(51): 164-180.
12. Simonsen, B, et al., et al. Evidence-based Practices in Classroom Management: Consideration for Research to Practice, Education and Treatment of Children, 2008; 31(3): 351-380.
13. Putman, S.M.Measuring Practicing and Prospective Elamentary Teachers Belifs. Alberta Journal of Educational Research, 2013;59(3): 420-441.
14. Uysal, H, et al., et al.Preschool Education and Primary School Perservice Teachers Perceptions About Classroom Management: A Metaphorical Analysis. International Journal of Instruction, 2014; 7(2): 65-180.
15. Hargreaves, A.Mixed Emotions: Teachers Perceptions of Interactions with Students. Teaching and Teacher Education, . 2000; 16: 811-826.
16. Evereston, C.M and Weinstein, Carol.S. Hand book Of Classroom Managament. N.J Mahwah and Lawrence. Research Practice And Contemporary Issue. s.l. : Erlbaum Associates, 2006.
17. Esmail Nia, Saeed, Saami, Gholamreza and Jamali, Shokosadat. The Relationship Between successful intelligence and Wisdom with Learning English in Male and Female Learners of Ghaemshahr, Babol and Sari cities. 4, tehran : Educ Strategy Med Sci, , Education Strategies in Medical Sciences, 2019; 12: 141-150.
18. Freiberg, H. J and Lamb, S.M. Dimension of Person-centeral Classroom Management, Theory into Practice, 2009; 48(2): 99-105.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-24]

19. Doyon, C. Integrating Soft Skills With Classroom Management. s.l. : Mercer University, 2014.
20. Wong, H , Wong, R.Consistency., Instructor. Retrieved From http//www.scholastice.com/classmags, 2014; 124(2): 38-39.
21. Nie, Q, et al., et al.Hope as Mediator Between Teacher–Student Relationships and Life Satisfaction Among Chinese Adolescents: A Between-and Within-Person Effects Analysis. s.l. : Springer Netherlands, Journal of Happiness Studies, 2018; 1-17.
22. Behnamfar, R [Relationship of Teaching and Research Teacher or Researcher?]. Tehran : Education Strategy Medical Science, 2013; 5(4): 215-217.
23. Weinstein, C and Evertson, C. Classroom management as a field of inquiry. Routledge, 2013; 13-26.
24. Everston, C.M, Emmer, E.T and Worsham, M.E.Classroom Management for Elementray Teachers., Pearson Education. 2003.
25. Kalin, J, et al., et al. Elementary and Secondary School Students' Perceptions of Teachers' Classroom Management Competencies., CEPS Journal, 2017; 7(2).
26. Behnamfar, Reza, Zameni, Farshideh and Enayati, tarane. [The Impact of Degree Satisfaction on Class Silence Behavior]. Scholary Bimonthy of Educations Strategies in Medical Siences, 2015; 146-149.
27. Mehrmohamadi, Mahmoud and Collagues. [Curriculum Theories, Approches and Perspective]. Behnashr, 2014.
28. Khanifar, Hosein and Moslemi, Nahid. [Fundamental Qualitive Research Methods]. Negah Danesh, 2019.
29. Hassanzadeh Rangi, N, et al., et al.[Development of an Occupational Cognitive Falilure Questionnaire].Iran Occupational Health, 2012; 9(1).
30. Weinstein, C, et al., et al. Protector or prison guard? Using metaphors and media to explore student teachers' thinking about classroom management.. : Taylor & Francis GroupCtion in Teacher Education, , 1994; 16(1): 41-54.
31. Weinstein, Carol S. The classroom as a social context for learning. Annual Reviews, , Annual Review of Psychology, 1991; 42: 493-525.
32. Bagherri kerachi, , Sadeghi, Razmjooi. [Comparing the Creativity of Students Interested in Computer Games by Style, history and Hours of Play]. Educ Strategy Med Sci, 2019; 11(6):20-25.
33. Meshkibaf Moghadam,z, Cherabin,M, Akbari,A, Davoodi,A. [The Semiotic Analasis of Silence in Class Management]. Foundations of Education, 2020; 9(2):67-84.
34. Delceva Dizdarevik, J.Classroom Management. International Journal Of Cognitive Reserch in Science, Engineering and Educational, 2014; 2(1): 51-55.
35. Brown, M. Teacher Perceptions Of Factors nfluencing Classroom Management Practices. University of the Western Cap, 2019.
36. Flynn, L. Exzmining The Dynamic Of Classroom Management, Classroom Environment,And Student Chioce . 2016.
37. Osher, D, et al., et al.How can We Impeove School Discipline? SAGE, Educational Reaserch, 2010; 39(1): 48-58.
38. Weinstein, C.Teacher education students' preconceptions of teaching. SAGE, Journal of Teacher Education, 1989; 40(2): 53-60.
39. Bear, G, Minke, K. Children's needs III: Development, prevention, and intervention. National Association of School Pschologists, 2006.
40. Weinston, C, Mignano, A.Elementary classroom management: Lessons from research and practice., McGraw-Hill Humanities/Social Siences/Languages. 2006.
41. Wilson,R. The Effects Of A Digital Classroom Management Program. 2017.
42. Weinstein, C, Tomlinson- clarke, S, Curran, M. Toward a Conception of Culturally Responsive Classroom Management. SAGE, Journal of Teacher Education, 2004; 55(1): 25-38.
43. Ingersoll, R. A Comparative Study of Teacher Preparation and Qualifications in Six Nations. Pensilvania university, 2007.
44. Nobuo, K,Shimahar and Akira, Sakai. Learning to Teach in Two Cultures Learnning To Teaching Two Japan and the United States. Routledge Library Editions, 2018; l- 15.
45. Kaiser, F. Theme Centered Interaction in Critical Vocational Teacher Education: An Introduction Into an Ethical Founded Method and Model to Strengthen Self-reflexive Autonomy and Socially Responsible Action. International Journal for Research in Vocational Education and Training (IJRVET), 2018; 5(3): 191-207.
46. Scholder ,T. We, The Undersigned Members Of The Dissertatation Committee Ceryify That We Haverd And Approve the Dissertation of. Concordia University 2018.
47. Bear, G. School Discipline and Behavior Management. [book auth.] Encyclopedia of Applied Pscychology: Elsevier, 2004, pp. 319-326.
48. Gunawardena, L, Ptiigala Liyanage, M. Flipped Classrooms using Social Networks: An investigation on learning styles.. International Congress On Advanced App;ied Informatics. 2018.
49. Bagherian, Shabanali, Naderi, Habibalah and Asghari Ganji, Asgari.[Styles Training on the Learning]. EducationStrategies in Medical Sciences, 2019; 12(5): 41-50.
50. Broeckelman-post, M, Ruiz-mesa, K. Best Practices for Training New Communication Graduate Teaching Assistants. Journal Of Communication Pedagogy, 2018; 1(1): 93-100.
51. Kurti, Elida.Classroom Management, European Journal Of Multidisciplinary Studies, .2016; 1(1).
52. Pruitt, R. Stay true or Start New Dichotomy in First Year Kindergarten Teacher Experiences. Curriculum and Teaching Dialogue, 2011; 13(1&2): 83-98.
53. Myles, B S and Simpson, R L. Understanding the Hidden Curriculum: AN Essential Social Skill for Children and Youthh with Asperger Syndrom., Intervention in School and Climic, 2001; 5(36): 279-286.
54. Hamond, Lynda Darling. Powerful Teacher Education: Lessons from Exemplary Programs. new Jersey : Wiley, 2013.
55. William Glasser Institute-us.The Glasser Approach, Retrieved From http://wglasser.com/the-glasser-approach. 2010.
56. Emmer, E, Stough, L.Classroom Management: A Critical Part of Educational Psychology, With Implications for Teacher Education, Educational Psychologist. Education psychology, 2001; 36(2): 103-112.
57. Miceli, H. After "Being Thrown in the Classroom":the Development of Pedagogycal Skills in Verteran Adjunct Faculty Teaching in the Natural Sciences, University Of Rohade Island, 2018.
58. Adamovna, S, et al., et al. Educational potential of social networks as a component of information and educational environment ESPACIOS. 2018; 25-33.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-11-24]